

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

H 3

DOM
2026-02-26
Meddelad i Luleå

Mål nr
269-26

KLAGANDE

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]
3. [REDACTED]
Ombud: [REDACTED]
4. [REDACTED]
Ombud: [REDACTED]

MOTPART

Länsstyrelsen i Östergötlands län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Östergötlands läns beslut 2026-01-15, diariemr 20118-2025,
se bilaga 1

SAKEN

Licensjakt efter lodjur

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår yrkandena från [REDACTED] och
[REDACTED] om att förvaltningsrätten ska inhämta
förhandsavgörande från EU-domstolen.

Förvaltningsrätten avslår överklagandena i övrigt.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

BAKGRUND OCH PARTERNAS INSTÄLLNING

Länsstyrelsen i Östergötlands län (länsstyrelsen) beslutade om licensjakt efter högst 8 lodjur, varav högst 2 honor i reproduktiv ålder, i länet. I beslutet anges att jakten får bedrivas fr.o.m. den 1 mars 2026 t.o.m. den 31 mars 2026 eller till dess att länsstyrelsen avlyser jakten. Skäl, villkor och övriga detaljer framgår av bilaga 1.

██ yrkar att förvaltningsrätten ska upphäva beslutet om licensjakt efter lodjur. Vidare yrkas att rätten inhämtar förhandsavgörande från EU-domstolen dels i fråga om det är förenligt med stöd av artikel 16.1 och bilaga 4 till rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet) att bedriva jakt på lodjur enbart i syfte att minska lodjursstammens storlek, dels angående tolkningen av ”behöriga nationella myndigheterna” i samma direktiv. I vart fall yrkas att förvaltningsrätten upphäver villkoret att licensjakten inte får bedrivas senare än en timme efter att länsstyrelsen har avlyst jakten och i stället förordnar att licensjakten ska upphöra omedelbart då länsstyrelsen avlyser jakten.

████████ yrkar att beslutet om licensjakt ska ogiltigförklaras.

██ yrkar att beslutet om licensjakt på lodjur ska upphävas samt att förvaltningsrätten ska inhämta förhandsavgörande från EU-domstolen.

████████████████ yrkar att förvaltningsrätten ska upphäva beslutet.

Länsstyrelsen ändrar inte beslutet.

Både i länsstyrelsens beslut och ██ talan åberopas rapporten *Inventering av lodjur 2025* av Rovdata, SLU och Viltskadecenter (hädanefer

”inventeringsrapporten”). Länsstyrelsen åberopar också bl.a. rapporten *Beskattningsmodell för lodjur, Prognoser för den svenska lodjurspopulationen 2027 vid olika beskattningsnivåer under 2026* av SLU och Viltskadecenter (beskattningsrapporten). [REDACTED] åberopar bl.a. bedömningen från Länsstyrelsen i Norrbottens län att inte besluta om licensjakt på lodjur 2026, rapporten *En attitydundersökning om stora rovdjur och rovdjursförvaltning* från SLU/Umeå universitet 2021 (attitydundersökningen), Viltskadecenters statistik från 2024 om skador av stora rovdjur och stora fåglar på tamdjur, hundar och gröda, Viltskadecenters rapport *Stängsling mot rovdjur* från 2014 och 2021, samt rapporten *Rödlistade arter i Sverige 2020* från SLU och Artdatabanken. Nordulv åberopar EU-kommissionens tillkännagivande *Vägledning om strikt skydd för djurarter av gemenskapsintresse enligt habitatdirektivet*, Bryssel 2021. [REDACTED] åberopar bl.a. rapporten *Lynx gene flow i Fennoscandia* från SLU och Viltskadecenter 2024, och hänvisar även till attitydundersökningen. Också Jaktkritikerna åberopar attitydundersökningen.

Vad som i övrigt har framförts i målet kommer att framgå nedan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

Viltet är fredat och får jagas endast om detta följer av jaktlagen (1987:259) eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen (3 § första stycket jaktlagen). Jakten ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara (27 § jaktlagen).

Av 2 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn (hädanefter ”förvaltningsförordningen”) framgår följande. För förvaltningen av stora rovdjur ska det finnas rovdjursförvaltningsområden enligt följande.

1. Norra rovdjursförvaltningsområdet omfattar Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.

2. Mellersta rovdjursförvaltningsområdet omfattar Stockholms, Uppsala, Västra Götalands, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Dalarnas och Gävleborgs län.

3. Södra rovdjursförvaltningsområdet omfattar Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Skåne och Hallands län.

Efter förslag från samverkansråden ska Naturvårdsverket fastställa miniminivåer för förekomsten av björn, varg, järv och lo i vart och ett av rovdjursförvaltningsområdena och förekomsten av björn, järv och lo i vart och ett av länen inom områdena. Naturvårdsverket ska fastställa miniminivåerna inom ramen för de nationella målen för respektive art och med beaktande av arternas naturliga utbredningsområden (5 § förvaltningsförordningen).

Förutsättningen för att licensjakt efter bl.a. lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus (GYBS) hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden, se 23 c § jaktförordningen (1987:905).

Om det finns förutsättningar enligt 23 c § jaktförordningen och något annat inte följer av 24 a § samma förordning, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter bl.a. lo. Ett sådant beslut får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar (23 d § jaktförordningen). Naturvårdsverket får överlämna till länsstyrelserna i ett sådant rovdjursförvaltningsområde som avses i 2 § förvaltningsförordningen att besluta om licensjakt efter bl.a. lo med stöd av

23 d § jaktförordningen, under förutsättning att antalet individer av arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiger de fastställda miniminivåerna enligt 5 § förvaltningsförordningen (24 a § andra stycket jaktförordningen).

Nämnda bestämmelser i jaktförordningen är del av Sveriges införlivande av art- och habitatdirektivet. Enligt dess artikel 12.1 ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud mot att bl.a. avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs. Lodjuret (*Lynx lynx*) omfattas av det strikta skyddet i nämnda bilaga. I artikel 16.1 anges undantagen från detta skydd vari punkt e) svarar mot kraven på licensjakt i 23 c § jaktförordningen. Den begränsade mängden för undantaget ska, enligt punkt 16.1 e, fastställas av de behöriga nationella myndigheterna.

EU-domstolen har uttalat att undantagsbestämmelserna ska tolkas restriktivt och att beslutande myndighet har bevisbördan för att det finns nödvändiga förutsättningar för varje undantag. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje åtgärd som påverkar skyddade arter endast tillåts genom beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade och som hänvisar till de skäl, villkor och krav som anges i artikel 16.1 i direktivet (C-342/05 *Kommissionen mot Finland*, punkt 25). Vidare följer av proportionalitetsprincipen att undantag från artskydd ska stå i proportion till de behov som motiverar undantaget (C-76/08, *Kommissionen mot Malta* punkt 57 och 64).

I avgörandet C-674/17 *Tapiola*, som gällde stamvårdande jakt på varg, en art som vid tidpunkten hade strikt skydd, uttalar EU-domstolen att artikel 16.1 i princip kan utgöra grund för att bevilja ett undantag som bland annat tillåter dödande av individer inom de arter som nämns bilaga 4 a, förutsatt att vissa däri föreskrivna specifika villkor är uppfyllda (punkt 32). Härvid krävs att de

mål som eftersträvas med jakten är klart och tydligt underbyggda, att myndigheten kan styrka att undantagen är ägnade att uppnå målen, att det i tillräcklig mån fastställts att målen inte kan uppnås genom en annan lämplig lösning, att det säkerställs att jakten inte försvårar upprätthållandet av GYBS för artens naturliga utbredningsområde med bedömning på både riks- och regionnivå samt att jakten sker under strängt kontrollerade förhållanden, selektivt och i begränsad omfattning avseende ett fastställt antal individer (punkt 80). Bekämpandet av tjuvjakt kan åberopas som en metod som bidrar till att bibehålla eller återställa GYBS hos den berörda arten, och således som ett mål som omfattas av artikel 16.1 e i art- och habitatdirektivet (punkt 43). Det följer av försiktighetsprincipen i artikel 191.2 fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) att om en bedömning av de mest tillförlitliga och tillgängliga vetenskapliga uppgifterna fortfarande ger utrymme för en viss osäkerhet om huruvida ett sådant undantag försvårar upprätthållandet eller återställandet av GYBS hos en utrotningshotad art, får medlemsstaten inte bevilja eller tillämpa undantaget (punkt 66).

Åtgärder som vidtas i enlighet med direktivet ska ta hänsyn till ekonomiska, sociala och kulturella behov och till regionala och lokala särdrag (artikel 2.3 art- och habitatdirektivet). Detta utgör dock inte ett självständigt undantag från skyddssystemet och kan inte åberopas för att undgå skyldigheten att säkerställa att insamling av exemplar av en art i naturen är förenligt med bibehållandet av en GYBS för denna art (C-629/23 *Eesti Suurkisjad*, punkt 70).

Processuella frågor

██████████ ifrågasätter att länsstyrelsen, utifrån begreppet ”de behöriga nationella myndigheterna” i artikel 16.1 e) art- och habitatdirektivet, har behörighet att besluta om licensjakt och framför bl.a. att utan sådan behörighet är beslutet en nullitet. ██████████ har begärt att förhandsavgörande ska inhämtas också avseende beslutets innehåll.

██████████ begär att förvaltningsrätten, ifall den överväger att fastställa beslutet, ska inhämta förhandsavgörande i frågan om det är förenligt med art- och habitatdirektivets rekvisit ”begränsad omfattning” att tillåta årligt återkommande beståndsbegränsande jakt av en strikt skyddad art, lodjur, när den nationella tilldelningen uppgår till 11 procent av medlemsstatens totala population och jakten inte är riktad mot identifierade skadeindivider.

Förvaltningsrättens bedömning

Länsstyrelsen har fattat beslutet efter delegation från Naturvårdsverket, beslut NV-03752-24, som i sin tur fattats med stöd av 24 a § jaktförordningen. Att en länsstyrelse då är behörig myndighet att besluta om jakt kan uttolkas ur en stor mängd praxis, bl.a. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2016 ref. 89. En länsstyrelse är en statlig myndighet som samtidigt kan antas ha bättre förutsättningar än Naturvårdsverket att ta hänsyn till förhållandena i det enskilda länet och samråda med lokala aktörer. På denna punkt saknas skäl att ingripa mot beslutet eller att inhämta förhandsavgörande från EU-domstolen.

I övrigt bedömer förvaltningsrätten att rättsläget enligt EU-rätten, som summeras ovan i de allmänna förutsättningarna och nedan avseende de specifika förutsättningarna för licensjakt, är tillräckligt tydligt och att inhämtande av förhandsavgörande även i denna del är obehövligt. Yrkandena om detta ska därför avslås.

Stammens storlek och sammansättning, GYBS och försiktighetsprincipen

██████████ framför bl.a. följande. Hela Sverige utom Gotland är det naturliga utbredningsområdet för lodjuret. Norrbottens län har inte beviljat någon licensjakt på lodjur för 2026, med motiveringen att lodjursstammen inte återhämtat sig tillräckligt. Senast licensjakt efter lodjur skedde i Norrbottens län var 2018. Att stammen återhämtar sig så långsamt inger betänkligheter över

populationens framtida bevarandestatus. Det kan mot denna bakgrund ifrågasättas om lodjuret verkligen har GYBS i hela utbredningsområdet. Länsstyrelsen har bevisbördan för att licensjakten jämte övriga riskfaktorer inte kommer att försvåra upprätthållandet av GYBS. Ett jaktuttag kan få oanade negativa konsekvenser. Att besluta om licensjakt förefaller vara ett uppenbart risktagande och inte förenligt med försiktighetsprincipen i EUF-fördraget. Vidare har beskattningsmodellen utgivits i oktober 2025 medan inventeringarna genomförs under tiden oktober 2024–mars 2025. Detta betyder att underlaget inte innehåller helt aktuella uppgifter. Enligt beskattningsrapporten är det en tidsfördröjning på två år mellan jaktbeslutets dataunderlag och möjligheten att mäta effekten av genomförd jakt. Detta innebär en uppenbar osäkerhet, och jakt borde inte beslutas på ett så bristfälligt underlag. Dessutom ska försiktighetsprincipen alltid beaktas. Den illegala jakten, som antas uppgå till cirka 10 procent av populationen, har överhuvudtaget inte beaktats. Till detta kommer annan oberäknelig mortalitet såsom trafikdödade djur, sjukdomar och andra skador som kan påverka lodjurspopulationen.

██████████ framför bl.a. följande. EU är fört bakom ljuset av Sverige. Då antalet lodjur inte fick understiga det som fanns vid ingående av avtalet, redovisade Sverige endast det antal som inventerats i Mellansverige. Övriga cirka 1 000 lodjur redovisades aldrig till EU. Lodjuren är liksom vargarna isolerade från genetiskt utbyte och riskerar att drabbas av inavelsproblem över tid. Det är viktigt att bibehålla ett högre antal lodjur för att motverka att detta sker.

████████████████████ framför bl.a. följande. Lodjuret är rödlistat som sårbart eftersom arten löper stor risk att dö ut i vilt tillstånd i ett medellångt tidsperspektiv. Avseende GYBS ska ingå en bedömning av artens långsiktiga livskraft. Enligt ny genetisk forskning från år 2024 är den skandinaviska och den finska lodjurspopulationen genetiskt åtskilda, och utbytet är högst någon enstaka individ per generation. Forskarna konstaterar att detta genflöde är tillräckligt för att

undvika fullständig genetisk isolering, men inte för att snabbt eller robust stärka den genetiska variationen i den skandinaviska populationen. Det svenska referensvärdet för lodjur har fastställts utan en redovisad särskild analys av populationens effektiva storlek. Det krävs en försiktighetsbaserad bedömning som även beaktar genetiska marginaler, kumulativa effekter av jakt och annan dödlighet samt osäkerheter i populationens långsiktiga utveckling. Andra orsaker till dödlighet, dvs. illegal jakt, skyddsjakt, trafikskador och liknade faktorer, måste beaktas vid bedömningen av om licensjakten kan utföras utan att försvåra upprätthållande av GYBS. Då beslut om licensjakt i Norrbottens län inte fattats sedan år 2018, är det inte visat att lodjuret har GYBS i hela sitt utbredningsområde. Eftersom det finns risk att lodjurspopulationen i Sverige inte uppnår GYBS, anser Naturskyddsföreningen att försiktighetsprincipen måste väga extra tungt i detta fall.

██████████ framför bl.a. följande. Enbart populationsstorlek är inte tillräckligt för att bedöma GYBS enligt EU-rätten. Beslutet redovisar inte hur licensjakten påverkar lodjurens genetiska variation, reproduktion och populationsstruktur. Enligt försiktighetsprincipen ska åtgärder som riskerar att försämra en arts bevarandestatus inte genomföras utan tydlig evidens. Lodjurens reproduktionstakt är relativt låg. I snitt får en hona två ungar per kull. De flesta honor får bara ungar vartannat år. Honor börjar vanligtvis reproducera sig först vid 2–3 års ålder. Ungefär hälften av alla födda ungar överlever inte till nästa vinter. De vanligaste dödsorsakerna är naturlig svält och konkurrens om föda, sjukdomar och svag kondition, predation av andra rovdjur, att modern dör t.ex. genom jakt, samt mänsklig påverkan av trafik, jakt eller störningar. Det kan noteras att i Länsstyrelsen i Norrbottens län bedömer lodjursstammen i länet ännu inte har återhämtat sig efter tidigare jakt. Jakt kan leda till färre reproducerande honor, fler unga individer och minskad genetisk stabilitet. Lodjur vandrar inte heller på samma sätt som vargen gör, varför det inte går att räkna med genetiskt tillskott från Finland. Med en så liten population finns en klar risk för inavelsdepression.

Förvaltningsrättens bedömning

Som framgår av 24 a § jaktförordningen måste antalet individer av arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiga de fastställda miniminivåerna enligt 5 § förvaltningsförordningen. Vidare har EU-domstolen uttalat att det som huvudregel är nödvändigt att bedöma vilken inverkan ett undantag får på ett lokalt bestånd för att kunna bedöma dess inverkan på bevarandestatusen för hela det aktuella beståndet (*Tapiola* punkt 59). Detta medför dock enligt förvaltningsrättens mening inte att frånvaro av beslutad licensjakt i ett visst län kan tas till intäkt för att GYBS är hotad på nationell nivå.

Östergötlands län ingår i det södra rovdjursförvaltningsområdet. Det överklagade beslutet är ett av tre beslut som avser licensjakt på lodjur 2026 i detta förvaltningsområde. Sammanlagt har 32 lodjur tilldelats genom besluten för södra rovdjursförvaltningsområdet, och 153 i hela landet.

Naturvårdsverket har i beslut NV-02105-23, som gäller t.o.m. den 29 april 2029 så länge inte annat beslutas, angett miniminivån för lodjur i södra rovdjursförvaltningsområdet till 191 individer, varav 33 i Östergötlands län. För hela Sverige anges miniminivån till 870 lodjursindivider.

Av inventeringsrapporten framgår att vid den senaste säsongen, 2024/25, kvalitetssäkrades 234 familjegrupper i Sverige. En familjegrupp är detsamma som en föryngring, och motsvarar cirka sex individer, med mindre variationer av omräkningsfaktorn mellan olika delar av landet. I hela Sverige uppskattades antalet lodjur till mellan 1 152 och 1 581, ett spann där mittpunkten är 1 367 individer. Den svenska lodjursstammen kommer uppenbart att ligga högt över den nationella miniminivån även efter årets licensjakt om den genomförs.

Enligt beskattningsrapporten uppskattas lodjursstammen för den pågående säsongen 2025/26 till 330 individer i det södra rovdjursförvaltningsområdet,

och en beskattning på 50 lodjur antas motsvara den potentiella tillväxttakten, vilken – oaktat vad [REDACTED] och [REDACTED] framfört – tar hänsyn till all dödlighet utom legal jakt. En licensjakt på 32 lodjur i södra rovdjursförvaltningsområdet kan därmed inte antas medföra någon minskning av antalet lodjur i detta förvaltningsområde. Det kommer att ligga högt över den av Naturvårdsverket fastställda miniminivån. Det finns en tillräcklig marginal för den osäkerhet i beskattningsrapporten som uppenbart föreligger och som särskilt påtalas av [REDACTED]

Också på länsnivå framstår miniminivån som ohotad. I inventeringsrapporten anges att Östergötlands län under senaste säsongen hade 9 föryngringar av lodjur, varav 3 avser 6 föryngringar som delas med annat län och därför räknas som en halv föryngring vardera i länet.

Förvaltningsrätten finner att länsstyrelsens beslut är lämpligt med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt inte försvårar upprätthållande av GYBS avseende vare sig det lokala eller nationella beståndet. Det har enligt förvaltningsrättens mening inte framkommit tillräckliga belägg för att den svenska lodjursstammen för närvarande är hotad av inavel. Lodjur är inte en utrotningshotad art i Sverige och länsstyrelsen har inte trätt över försiktighetsprincipen. Att Norrbottens län inte ingår i årets licensjakt, leder inte till annan bedömning. Det saknas skäl för ingripande mot beslutet på de rubricerade grunderna.

Licensjaktens syfte

[REDACTED] framför bl.a. följande. Det saknas stöd för beslut om återkommande jakt i populationsbegränsade syfte på en strikt skyddad art i de uttömmande undantagen i artikel 16 art- och habitatdirektivet. Varken av direktivet eller jaktförordningen framgår att undantag kan ges för jakt på en sådan

art för att verkställa politiska beslut. Någon redovisning av att licensjakt har en positiv effekt på lodjurspopulationen kan inte utläsas av beslutet.

██████████ framför bl.a. följande. Argumentet att jaktens syfte är att förhindra skada ifrågasätts eftersom endast skadorna är få och bl.a. avser jakthundar. Lodjur attackerar inte jakthundar helt oprovocerade. De försvarar sig mot jagande hundar. Det är inte lodjuren som är problemet utan de jagande hundarna när jakthundar skadas. Det är hunden som söker upp lodjuret och aldrig tvärtom. Har man inte en hund som är ren på den art som ska jagas kanske man inte ska släppa den utan skyddsväst vid jakt.

████████████████████ framför bl.a. följande. Det är inte visat att en omfattande jakt av en strikt skyddad art, lodjur, motverkar socioekonomiska konsekvenser på ett sådan sätt att det motiverar jakten. Eftersom licensjakten riskerar att försvåra upprätthållandet av GYBS för lodjuren i Sverige får hänsyn till ekonomiska, sociala och kulturella behov inte beaktas, jfr vargdomen *Eesti Suurkijsjad*. Länsstyrelsen, som har beviljat licensjakt efter 8 lodjur, uppger att skador på tamdjur i länet som orsakas av lodjur varierar från år till år. Att det har skett enstaka skador orsakade av lodjur eller att populationen av lodjur har ökat betyder inte automatiskt att de strikta kraven för undantag i art- och habitatdirektivet och jaktförordningen är uppfyllda.

██████████ framför bl.a. följande. Av EU-domstolens praxis framgår att ett undantag med stöd av artikel 16.1 e art- och habitatdirektivet måste ha ett ändamål som framgår av beslutet. Detta ändamål måste ha stöd i direktivet. Länsstyrelsen har inte påvisat något behov av jakt på lodjur. Lodjur äter företrädesvis rådjur. Det finns inte samma byteskonkurrens med jägare som kan uppstå när det gäller varg, vilken företrädesvis livnär sig på älg. Det finns inget stöd för att tala om en bristande acceptans för lodjur. Lodjur är tvärtom populära. Skadorna på tamdjur i flera fall är så låga att de inte finns.

Förvaltningsrättens bedömning

Varken art- och habitatdirektivet eller svensk lag anger något särskilt syfte som ska vara uppfyllt för att licensjakt ska kunna beslutas. För bedömning om syftet kan nås med annan lämplig lösning, och om undantaget är proportionerligt, måste det ändå finnas ett syfte med licensjakten. Högsta förvaltningsdomstolen har ansett att det ligger inom en överprövande domstols kompetens att pröva om det syfte som beslutsmyndigheten har angett är acceptabelt i sig (HFD 2016 ref. 89). I *Tapiola* understryks att ett tydligt angivet mål måste åberopas till stöd för beviljande av undantag. Det får bara göras i konkreta enskilda fall, för att uppfylla klart definierade krav och motsvara specifika situationer (punkt 41).

Det övergripande och långsiktiga målet för svensk rovdjurspolitik inbegriper att tamdjurshållning inte påtagligt ska försvåras och att socioekonomisk hänsyn ska tas (prop. 2012/13:191 s. 1 och 29). Dock behöver det för licensjakt inte föreligga någon förestående allvarlig skada eller uppfyllas något annat av rekvisiten för skyddsjakt i 23 a § jaktförordningen.

I länsstyrelsens beslut utvecklas licensjaktens syfte. Länsstyrelsen framhåller syftet att skapa förutsättningar för en hållbar och förutsägbar lodjursförvaltning som förbättrar möjligheten för samexistens och samtidigt bevarar lodjursstammens GYBS. I beslutet betonas att förtroendet för förvaltningen är en nyckelfaktor för lodjurets GYBS, att djurhållningen är mycket viktig för livsmedelsförsörjningen i Östergötlands län, och att skador på tamdjur kan leda till motsättningar med ortsbefolkningen.

Förvaltningsrätten anser att angivna syften kan godtas, jfr Kammarrätten i Sundsvalls dom den 31 januari 2022, mål nr 545-21. Syftet att stärka förtroendet för rovdjursförvaltningen och acceptansen för vilda lodjur i länet, vilket är

ägnat att minska den sociala acceptansen för illegal jakt, ligger enligt förvaltningsrättens mening i linje med art- och habitatdirektivet, jfr *Tapiola* punkt 43. Vidare nämner beslutet syftet att förebygga påverkan på löshundsjakt i länet. Förvaltningsrätten anser att detta ingår i sådana ekonomiska, sociala och kulturella behov och regionala/lokala särdrag som ska tas hänsyn till enligt artikel 2.3 art- och habitatdirektivet (jfr även *Tapiola* punkt 25), och som i detta fall inte ska åsidosättas med stöd av vargdomen *Eesti Suurkisjad* från EU-domstolen eftersom förvaltningsrätten har bedömt att den svenska lodjursstammens bevarandestatus inte är hotad.

Förvaltningsrätten bedömer att licensjaktens syften är tydliga och relevanta samt inte motsägs av att, enligt den åberopade attitydundersökningen, en majoritet har en positiv bild av lodjur. Sammantaget saknas det skäl för ingripande mot beslutet på denna grund.

Selektivitet och strängt kontrollerade förhållanden samt villkor

██████████ framför bl.a. följande. Länsstyrelsens villkor innebär att jakten kan komma att fortsätta en timme efter att det totala antalet lodjur, som beslutet omfattar, har skjutits. Dessvärre sker ofta överskjutning för att tiden mellan att jakten ska avbrytas och avlysningen är för lång. En timme är en avsevärt lång tid och risken är uppenbar att överskjutning sker av en strikt skyddad art. Det torde inte heller vara förenligt med kravet på att jakten ska ske under strängt kontrollerade förhållanden. Länsstyrelsen i Västra Götalands län har däremot inte funnit skäl att ange en timmes "karens" efter att licensjakten avlysts. Av detta kan slutsatsen dras att det inte är nödvändigt med en så lång tid som en timme innan jakten upphör definitivt.

██████████ framför bl.a. följande. Jakten kommer att bedrivas mitt under lodjurets parningssäsong vilket bryter mot art- och habitatdirektivet. Dessutom får jägar- na träna hundarna inför jakten redan den 1 februari, så störningen gäller från

februari till den 31 mars vilket är hela parningstiden. Snödjupet är mycket högt med inslag av skare som inte bär ett djur som flyr i panik. Detta riskerar allvarlig skada både på det jagade lodjuret och de jagande hundarna.

██████████ framför bl.a. följande. Lodjurens parningstid inleds i början av mars och sammanfaller således med jakttiden. Hundanvändning är tillåten och två hundar får samtidigt ställa eller förfölja ett och samma lodjur. Länsstyrelsen tillåter också spårning och ringning med motordrivna fordon, trots att detta enligt huvudregeln är förbjudet. Sammantaget innebär detta en intensiv jaktform med hög grad av störning av lodjurens naturliga beteenden under en biologiskt känslig period. Det riskerar att störa lodjurens rörelsemönster och sociala interaktioner, skapa instabilitet i parbildning och medföra stress som kan minska sannolikheten för lyckad parning. Utebliven eller störd reproduktion under ett enskilt år kan få konsekvenser för populationens utveckling över längre tid.

██████████ framför bl.a. följande. Jakten bedrivs under lodjurens parningstid, vilket i sig bryter mot artikel 12 art- och habitatdirektivet. Den frågan berörs inte ens i beslutet. Jakt försämrar populationens långsiktiga livskraft. Honkvoter är inget bra sätt att komma till rätta med problemet eftersom det är svårt att se könet på ett lodjur vid jakt.

Förvaltningsrättens bedömning

Villkoret om högst två hundar som får förfölja ett och samma lodjur är tillåtet enligt 4 kap. 6 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2022:4) om förvaltning av stora rovdjur. Villkoret om jakttid följer vad som anges i 5 kap. 4 § samma föreskrifter. Enligt sistnämnda bestämmelse är jakttiderna för licensjakt på lo i norra rovdjursförvaltningsområde hela perioden från den 1 mars till den 15 april, och i övriga delar av landet hela perioden från den 1 mars till den 31

mars. Det har enligt förvaltningsrättens mening inte framkommit att dessa villkor överträder EU-rätten.

Som [REDACTED] framfört, är huvudregeln enligt 31 § jaktlagen att jakt inte får ske från motordrivna fortskaffningsmedel. Det följer dock av 21 § jaktförordningen att dispens får beslutas bl.a. om detta behövs för att licensjakt på lo ska kunna genomföras. Det krävs enligt paragrafen också att det inte finns någon annan lämplig lösning och att upprätthållandet av GYBS hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde inte försvåras. Undantag beslutas av den myndighet som beslutar om jakten i det enskilda fallet. Länsstyrelsen har i detta fall tillåtit motorfordon för ringning och sökning efter lodjursspår, men inte för att skjuta, förfölja eller genskjuta djuret från fordonet. Förvaltningsrätten bedömer, särskilt mot bakgrund av lodjurets snabbhet, att sökning med motordrivet fordon behövs för att genomföra licensjakten och att det inte finns någon annan lämplig lösning. Förvaltningsrätten har enligt ovan bedömt att lodjurets GYBS inte är hotad, och villkoret om motordrivet fordon ändrar inte denna bedömning. Villkoret bedöms inte strida mot gällande rätt.

Förvaltningsrätten anser vidare att det av [REDACTED] ifrågasatta villkoret, att jakten inte får bedrivas senare än en timme efter att länsstyrelsen avlyst jakten, måste ses ihop med villkoret att anmälan till länsstyrelsen om fällt eller påskjutet lodjur ska ske snarast och senast 30 minuter efter att lodjuret fällts eller påskjutits. Enligt beslutet sker avlysning inom enskilt jaktområde redan om honkvoten för området uppnåtts, och ett påskjutet lodjur som inte kan anträffas ska antas vara ett reproduktivt hondjur. Det framgår också att den som jagar lodjur är skyldig att minst en gång i timmen avlyssna länsstyrelsens telefonsvarare för information om återstående tilldelning, och därtill rekommenderas att nyttja SMS-tjänst. Enligt förvaltningsrättens mening har länsstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder för att motverka överskjutning till följd av eftersläpande information, en risk som inte helt kan elimineras.

Licensjakten i länet får pågå under en månad, avser högst 8 individer varav högst 2 får vara honor i reproduktiv ålder, och är inte ägnad att minska antalet lodjur till lägsta tillåtna nivå. Annat har inte framkommit än att kravet på strängt kontrollerade förhållanden är uppfyllt. Kravet på selektivitet är också uppfyllt (jfr HFD 2023 not. 39, punkt 30). Skäl saknas för ingripande mot beslutet på någon av dessa grunder.

Annan lämplig lösning

██████████ framför bl.a. följande. Det går att genom förebyggande åtgärder hindra eller i vart fall minimera riskerna för lodjursangrepp på tamdjursbesättningar. En sådan förebyggande åtgärd är att sätta upp rovdjursavvisande stängsel. I en rapport från SLU/Viltskadecenter 2021 från 2021 framkom att ett stängsel bestående av färnät kompletterat med två eltrådar inte passerades av något lodjur.

██████████ framför bl.a. följande. Alla förebyggande lösningar måste uttömmas framför att döda en strikt skyddad art. Det kan t.ex. vara rovdjursavvisande stängsel, att ta in tamdjur på kvällen och anpassa mänsklig verksamhet till förekomst av rovdjur. Att ett lodjur rent fysiskt kan ta sig över ett hinder innebär inte att rovdjursavvisande stängsel saknar effekt eller inte är ett relevant alternativ. Bedömningen måste ta sikte på hur lodjur normalt beter sig gentemot stängsel samt hur dessa är utformade, placerade och underhållna.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten noterar att länsstyrelsen har beskrivit att andra åtgärder vidtas i länet för att förebygga eller mildra skador orsakade av lodjur. I beslutet nämns ersättningar vid skador, bidrag till förebyggande insatser, skyddsjakt, samråd och information som bidrar till att minska konflikter mellan människa och lodjur. Vidare nämns att ljud- och ljusskrämmor är svår att utvärdera och

endast lämpliga för mindre fällor och under en begränsad tid, samt att stängsel har endast begränsad effekt som skydd mot lodjursangrepp.

Det som [REDACTED] har anfört om de rovdjursavvisande stängslens effektivitet, och härvid åberopat en rapport från Viltskadecenter, förtjänar att tas på allvar. En bättre dokumentation i beslutet av hur länsstyrelsen främjat rovdjursavvisande stängsel i länet skulle ha varit önskvärd.

Det framgår dock av den åberopade rapporten att försöken gjordes i djurparker, inte i lodjurens långt större naturliga utbredningsområde vari de kommer i kontakt med både inhägnade och frigående tamdjur. Härvid måste också beaktas att lodjur, liksom andra kattdjur, har en särskilt utpräglad förmåga att klättra och hoppa. Vidare ska bedömningen av om det finns annan lämplig lösning utgå från de faktiska omständigheterna vid tiden för beslutet, oaktat om det eventuellt varit lämpligt att agera på ett annat sätt i ett tidigare skede, jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 14 februari 2014, mål nr 3854–3856-13.

Förvaltningsrätten bedömer att syftet med licensjakten inte kan uppnås med enbart de andra åtgärder som också vidtas i länet. Också på denna grund saknas det skäl för ingripande mot beslutet.

Proportionalitetsbedömning och slutsats

[REDACTED] framför bl.a. följande. Undantag från ett strikt skydd ska vara precisa och proportionerliga, inte breda och förebyggande i största allmänhet. En central del i prövningen är skadebilden. Bedömningen av behov av licensjakt och proportionalitet måste vila på dokumenterade angrepp av lodjur på tamdjur.

[REDACTED] framför bl.a. följande. Beslutet uppfyller inte det EU-rättsliga kravet på proportionalitet. I beslutet anges inga omständigheter i den andra

vågskaalen, såsom lodjurens viktiga roll i ekosystemet, att de reglerar rådjursstammen och att många vill uppleva lodjur och motsätter sig jakt. Även lodjur som överlever den stora störningen, med hundträning och jakt med lösspringande jakthundar, kan påverkas negativt i sin fortplantning.

Förvaltningsrättens bedömning

Det överklagade beslutet innebär licensjakt på 8 lodjur, och har en särskilt skonsam honkvot. Förvaltningsrätten bedömer att beslutet är proportionerligt utifrån de behov som motiverar undantag från strikt skydd.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att länsstyrelsen har visat att samtliga krav för licensjakt är uppfyllda. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Målet har avgjorts av rådmannen [REDACTED]

I avgörandet har även nämndemännen [REDACTED] och [REDACTED] deltagit.

[REDACTED] har föredragit målet.

Enligt sändlista

Kungörelsedelgivning

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ

INKOM: 2026-02-13
MÅLNR: 269-26
AKTBIL: 4

Licensjakt efter lodjur i Östergötlands län år 2026

Beslut

Länsstyrelsen i Östergötlands län beslutar med följande villkor, om licensjakt efter högst åtta (8) lodjur i Östergötlands län år 2026. Högst två (2) honor i reproduktiv ålder får fällas. Med honor i reproduktiv ålder avses honor som väger mer än 14 kg.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas.

Jakttid

Jakt får bedrivas från och med den 1 mars 2026 till och med den 31 mars 2026 eller tills dess att Länsstyrelsen avlyser jakten. Lodjur får enligt 9 § jaktförordningen (1987:905) jagas från och med en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång. Timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Tilldelning och jaktområde

Högst åtta (8) lodjur får fällas totalt inom Östergötlands län, dock med följande fördelning av maximalt antal reproduktiva honor inom respektive område:

- Jaktområde 1 Norra: Högst en (1) reproduktiv hona får fällas.
- Jaktområde 2 Södra: Högst en (1) reproduktiv hona får fällas.

Avlysning sker inom enskilt jaktområde om hondjurskvoten för området uppnåts.

Lodjur får fällas oavsett djurets ålder och kön, dock begränsat antal reproduktiva honor enligt ovan. Ungdjur bör av jaktetiska skäl i möjligaste mån fällas före föräldradjur.

Jakten får ske inom hela Östergötlands län i enlighet med villkoren i detta beslut.

Jaktområde 1 Norra omfattar länet norr om Motala ströms vattensystem.

Jaktområde 2 Södra omfattar länet söder om Motala ströms vattensystem.

Jaktområdena anges även på kartbild i bilaga 1.

Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten då det totala antalet djur fällts eller påskjutits och avräknats inom ett län eller del av län eller om jakttiden löpt ut. Avlysning sker inom enskilt jaktområde om hondjurskvoten för området uppnåtts. Påskjutet lodjur, som ej kan anträffas, antas vara reproduktivt hondjur.

Licensjakt får inte bedrivas senare än en timme efter att Länsstyrelsen har avlyst jakten eller efter den tidigare tidpunkt då det har blivit känt för jägaren att jakten är avlyst eller att samtliga tilldelade djur har fällts.

Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvarare, via SMS samt på webbsidan (www.lansstyrelsen.se/ostergotland/).

Söka efter spår

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen (1987:905) att sökning efter lodjursspår samt ringning för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats får ske med hjälp av motordrivet fordon, men endast på allmän eller enskild väg. Den som söker efter spår från motorfordon får inte skjuta, förfölja eller genskjuta lodjur från fordonet. Den som enbart deltar i sökning efter lodjursspår behöver inte registrera sig i jägarregistret. Spårning får utföras från och med beslutad jaktstart till och med jaktens slut i syfte att fastställa djurens ungefärliga vistelseplats.

Användning av motorfordon i kombination med viltkamera

Enligt 31 § jaktlagen är det bland annat förbjudet att med hjälp av motordrivna forskaffningsmedel genskjuta vilt eller hindra vilt att undkomma. För användning av viltkamera och motorfordon, se mer på Naturvårdsverkets hemsida: [Viltkamera för privat användning](#)

Villkor för licensjakten

För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut. Villkoren i beslutet är ställda utifrån Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4) samt Naturvårdsverkets beslut NV-03752-24 om överlämnande av rätten att besluta om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län.

1. Rätt att bedriva jakt

Den som har jakträtt i området som omfattas av detta beslut får bedriva jakt efter lodjur inom området. Detta förutsätter att jakträtten omfattar jakt efter lodjur.

2. Obligatorisk anmälan till Jägarregistret

Enligt 49 § jaktförordningen ska samtliga som avser att delta i licensjakt efter lodjur anmäla sig till Jägarregistret.

- Naturvårdsverkets talsvar: 0771-18 34 11 (välj djurart och ange personnummer),
- Naturvårdsverkets kundtjänst: 010-698 10 00 (ange personnummer),
- Inloggning med Bank-ID på:
<https://jagarregistret.naturvardsverket.se/>

2.1 Frivillig anmälan till SMS-tjänst

Den som tänker bedriva licensjakt efter lodjur bör även anmäla sig till Länsstyrelsens SMS-tjänst för att erhålla meddelande om kvarvarande tilldelning. Anmälan till tjänsten görs genom e-formulär på Länsstyrelsens webbsida: www.lansstyrelsen.se/ostergotland/

Länsstyrelsen använder en SMS-tjänst som vi förvaltar tillsammans med övriga länsstyrelser. Syftet med SMS-tjänsten är att jakten på bästa möjliga sätt ska ske under strängt kontrollerande förhållanden enligt 23c § jaktförordningen (1987:905).

Kontakterna i Länsstyrelsens SMS-tjänst raderas efter avslutad jakt.

3. Krav på eftersökshund

Vid jakt efter lo ska hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket jaktförordningen (1987:905).

4. Tillåtna jaktmedel

Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen och ammunition för jakt (NFS 2023:8) framgår vilka vapen som är tillåtna vid jakt efter lodjur. Endast kulgevär lägst klass 2 och hagel kaliber 12, 16 eller 20 får användas. Jakt med fångstredskap är inte tillåtet.

5. Hundanvändning

Högst två hundar som söker efter eller förföljer ett och samma lodjur får användas samtidigt. Hundarna får inte bytas ut under jakt efter ett och samma lodjur under en och samma dag enligt 6 § Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4), detta gäller även hund som används i syfte att söka spår. Länsstyrelsen påminner om att jakten ska bedrivas med en god jaktetik enligt 27 § jaktlagen (1987:259) och att all hundanvändning ska präglas av detta. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 5 § djurskyddslagen (1988:534) som säger att djur inte får överansträngas. Jakt med drivande hund får enligt 32 § Jaktlagen (1987:259) inte ske på ett område som är så beskaffat att det kan förutses att drevet huvudsakligen kommer att gå fram över annans jaktområde.

6. Information om återstående tilldelning

Den som jagar lodjur ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs. Observera att den som av oaktsamhet inte hållit sig informerad kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlagen.

Den som jagar lodjur är skyldig att minst en gång i timmen avlyssna Länsstyrelsens telefonsvarare för information om återstående tilldelning, ring: **010-223 55 46**.

Som komplement till telefonsvararen och för att säkerställa och effektivisera information om aktuell tilldelning och/eller avlysning av jakten bör samtliga jaktdeltagare utöver detta utnyttja Länsstyrelsen SMS-tjänst. Anmälan till tjänsten görs på Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/ostergotland/

Observera att även om SMS-tjänsten används är jägaren skyldig att minst en gång i timmen avlyssna Länsstyrelsens telefonsvar för information om återstående tilldelning.

7. Underlätta för besiktningspersonal

Den som jagar ska underlätta för besiktningspersonalen efter det att ett lodjur fällts eller påskjutits, exempelvis genom att undvika att jaktdeltagare trampar sönder spår vid skottplats och fallplats.

8. Anmälan av fällt eller påskjutet lodjur

Den som fällt eller påskjutit ett lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast inom 30 minuter efter fällt eller påskjutet lodjur.

Anmälan görs till Länsstyrelsens nummer: **010-223 55 46**

Vid anmälan ska skytten ange följande uppgifter som:

- skyttens och eventuell jaktledares namn, adress och telefonnummer,
- när djuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag),
- var djuret fällts eller påskjutits (koordinater eller plats som går att återfinna på karta (1:100 000),
- vilket jaktsätt som använts.

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur det ska förfaras med det fällda djuret. Länsstyrelsens besiktningsperson kontaktar skytten angående tidpunkt och plats för besiktningen.

9. Besiktning av fällt lodjur

1. Länsstyrelsens besiktningspersonal ska besikta samtliga fällda lodjur.
2. Skytten ska inom ett dygn från det att lodjuret fällts kunna visa alla delar av djuret för Länsstyrelsen.
3. Om Länsstyrelsen så begär ska skottplats och fallplats omgående uppvisas. Detsamma gäller GPS-logg i de fall där GPS-pejl använts på hund som deltagit i jakten.
4. Besiktningspersonal märker och fyller i tillsammans med skytten de blanketter för fälld lo som Länsstyrelsen tillhandahåller i samband med besiktningen.

10. Påskjutet lodjur, eftersök och platsundersökning

Påskjutning definieras enligt föreskrifter i Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4) enligt följande: När skott har avlossats mot en lo med avsikt att fälla denna och det inte kan uteslutas att djuret är träffat.

1. Den som påskjutit lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast inom 30 minuter på telefonnummer: **010-223 55 46**.
2. När ett lodjur påskjutits, och den inte blir kvar på platsen, får jägaren och/eller jaktlaget endast bedriva jakt som syftar till att fälla det påskjutna lodjuret. Licensjakten på andra djur får återupptas först efter medgivande från Länsstyrelsen.
3. Den som har påskjutit ett lodjur ska ansvara för att skottplatsundersökning genomförs för att ta reda på om djuret är skadat eller inte. Spår på skott- och fallplats får inte förstöras.
4. Eftersök ska, om inte skottplatsundersökningen eller andra omständigheter visar att djuret är oskadat, genomföras fram till dess att:
 - djuret påträffats dött,
 - djuret påträffats skadat och avlivats, eller
 - djuret inte kan påträffas.

5. Den som har påskjutit ett lodjur ska på begäran uppvisa skottplatsen för Länsstyrelsen.

6. Den som påskjutit ett lodjur ska redovisa till länsstyrelsen hur skottplatsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på det sätt som Naturvårdsverket anvisar.

7. Om skadeskjutet lodjur inte anträffats ska tillgängligt material såsom, blod, hår eller spillning från det skadade djuret samlas för DNA-analys, enligt besiktningspersonalens instruktioner.

11. Avräkning av påskjutet lodjur

Länsstyrelsen avgör om det påskjutna lodjuret ska avräknas från kvoten eller ej. Påskjutet lodjur ska avräknas såvida inte skottplatsundersökningen eller andra omständigheter visar att det är uteslutet att djuret skadats eller på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att djuret inte skadats.

Fällt eller påskjutet djur ska avräknas licenstilldelningen i det län/jaktområde där det först påsköts. Fälls djur med stöd av andra beslut eller bestämmelser eller dödas av andra orsaker under den tid då licensjakt är tillåten i det aktuella länet ska dessa djur inte avräknas från licenstilldelningen.

12. Hantering av skinn och kropp från fällt lodjur

Skinn från fällt lodjur tillfaller jakträttshavaren under förutsättning att:

- Länsstyrelsens besiktningspersonal har tagit ett hudprov (smal skinnremsa ca 1x4 cm) från fällt djur. Om djuret är eller kan tänkas vara angripet av skabb ska ytterligare hudprov tas från angripen del eller delar.
- Flådd kropp inklusive huvud överlämnas till Länsstyrelsen enligt överenskommelse med besiktningspersonal.
- Jakten i övrigt har skett i enlighet med jaktlagstiftningen och villkoren i Länsstyrelsens beslut om licensjakt.

Skinnet ska märkas med transponder (mikrochip) av besiktningspersonal vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Uppgifter om chipnummer ska anges på särskild blankett som besiktningspersonalen tillhandahåller.

Länsstyrelsen gör bedömningen och beslutar om hur flådd kropp inklusive huvud och hudprov tas om hand och fraktas till SVA. Kroppen ska vara komplett, dvs. alla tår (exklusive klor), alla svanskotor, kraniet samt (för hanar) testiklar ska medfölja kroppen.

SVA genomför åldersbestämning av djuret genom analys av en hörntand, varefter jakträttshavaren, alternativt den som jakträttshavaren har överlåtit kraniet till, kan få tillbaka detta mot en avgift. Önskas kraniet tillbaka ska detta särskilt anges på blanketten "Besiktning, provtagning och märkning av fälld lo". Kraniet märks sedan med mikrochip.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen har inlett ärendet om licensjakt efter lodjur i Östergötland 2026 mot bakgrund av följande.

Utbredning, inventeringar och tillväxt

Antalet lodjur i Sverige beräknas genom inventeringar som görs i hela landet utom på Gotland. Inventeringen regleras i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn och i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn, samt instruktioner och faktablad.

Viltskadecenter har uppdraget att sammanställa och publicera Länsstyrelsernas resultat från rovdjursinventeringarna. Under inventeringssäsongen 2024/2025 återfanns 325 familjegrupper av lodjur i Skandinavien. Detta är en ökning med 29 familjegrupper jämfört med 2023/2024. Av familjegrupperna återfanns 91 i Norge och 234 i Sverige. Baserat på antalet familjegrupper beräknas den svenska delen av populationen omfatta ca 1 367 djur.

Familjegrupperna i Skandinavien motsvarar en population av omkring 1 905 lodjur. I det södra rovdjursförvaltningsområdet i Sverige konstaterades 54 familjegrupper (49,2), vilket motsvarar ca 296 djur. Det totala antalet lodjur beräknas genom att antalet familjegrupper multipliceras med en omräkningsfaktor. För det södra rovdjursförvaltningsområdet motsvarar denna 5,48 lodjur per familjegrupp (Tovmo, M. & Zetterberg, A. 2018. Inventering av lodjur 2018. SLU).

Familjegrupper av lodjur utgör endast en del av den totala lodjurspopulationen. Antalet familjegrupper kan variera relativt mycket från år till år utan att antalet vuxna lodjursindivider behöver

förändras i samma takt. Lodjursstammens tillväxt i Sverige är enligt tidigare forskningsrapporter främst begränsad av legal jakt i renskötselområdet och av bytestillgången i Mellansverige. Forskarna har även dragit slutsatsen att lodjursstammen inte har bristande genetisk variation och att stammen inte är hotad på nationell nivå. Regeringen bedömer i sin proposition "En hållbar rovdjurspolitik" (prop. 2012/13:191) att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Nationella målsättningar för lodjursstammens utveckling och bevarandestatus för lodjur

Sveriges nuvarande rovdjurspolitik har sin grund i den av Riksdagen 2001 beslutade propositionen "Sammanhållen rovdjurspolitik" (prop. 2000/01:57). Det övergripande mål som godkändes var att Sverige skulle ta ansvar för att björn, varg, järv, lodjur och kungsörn skulle finnas i ett så stort antal att de långsiktigt fanns kvar i den svenska faunan och att arterna kunde sprida sig till sina naturliga utbredningsområden.

Den 10 december 2013 beslutade riksdagen (riksdagens protokoll 2013/14:43) om regeringens proposition "En hållbar rovdjurspolitik" (prop. 2012/13:191), där det bland annat föreslås att det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken ska vara att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Samtidigt ska tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas.

Riksdagen beslutade också i enlighet med regeringens proposition om referensnivåer för stammarnas storlek och för utbredningen av rovdjursarterna i Sverige. Angående lodjur hade regeringen föreslagit att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller populationen i Sverige ska vara 700–1000 individer och att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller utbredningsområdet i Sverige ska vara hela Sverige förutom Gotlands län. Mot bakgrund av att referensvärdena för populationsstorlek och utbredningsområde är uppnådda, bedömde regeringen att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Naturvårdsverket tog under 2025 ställning till referensvärdet för lodjur inom ramen för rapporteringen enligt Artikel 17 i Art- och habitatdirektivet. När det gäller lodjur rapporterade Naturvårdsverket att referensvärdet för populationsstorleken hos lodjur är 870 individer i Sverige. Naturvårdsverket bedömde att

livsmiljön för lodjuren har bra kvalitet, att framtidsutsikterna är goda och att bevarandestatusen är gynnsam.

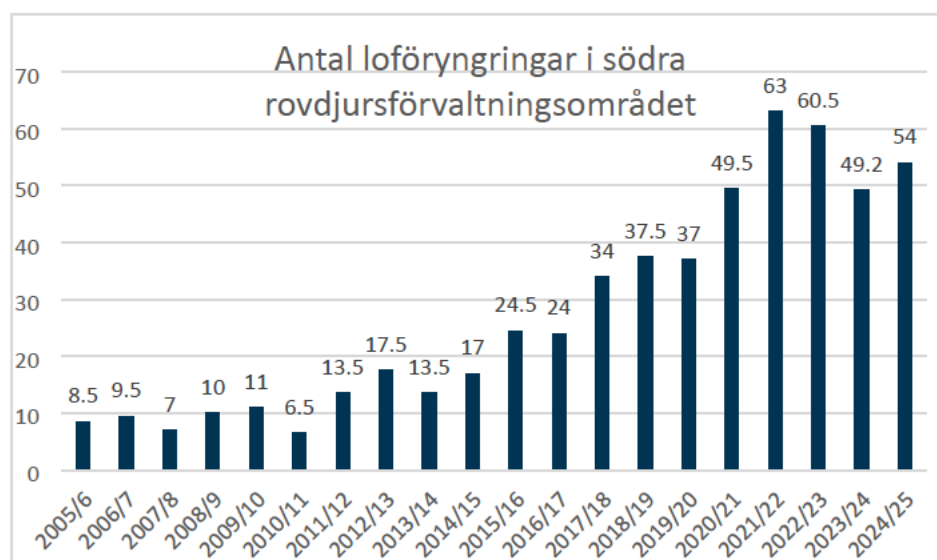
Lodjur i södra rovdjursförvaltningsområdet

Lodjursstammen, mätt i antal inventerade familjegrupper, varierar mellan åren i det södra rovdjursförvaltningsområdet även om en ökning av lodjursstammen kan ses över tid. Variationer kan delvis bero på naturlig variation i reproduktionen.

Licensjakt efter lodjur har bedrivits de senaste åren i syfte att stabilisera lodjurspopulationen till respektive läns beslutade förvaltningsmål.

Enligt Viltskadecenters rapport "Inventering av lodjur 2025" konstaterades 54 familjegrupper av lodjur i det södra rovdjursförvaltningsområdet under inventeringssäsongen 2024/2025. Det bekräftades samma säsong finnas 83,5 familjegrupper i norra och 96,5 i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet.

Del av familjegrupper uppstår när en familjegrupp rör sig över länsgränser och därmed delas mellan olika län. Miniminivån för det södra rovdjursförvaltningsområdet är 35 förnygringar (familjegrupper) per år (NV-02105-23). Det motsvarar ca 191 lodjur.

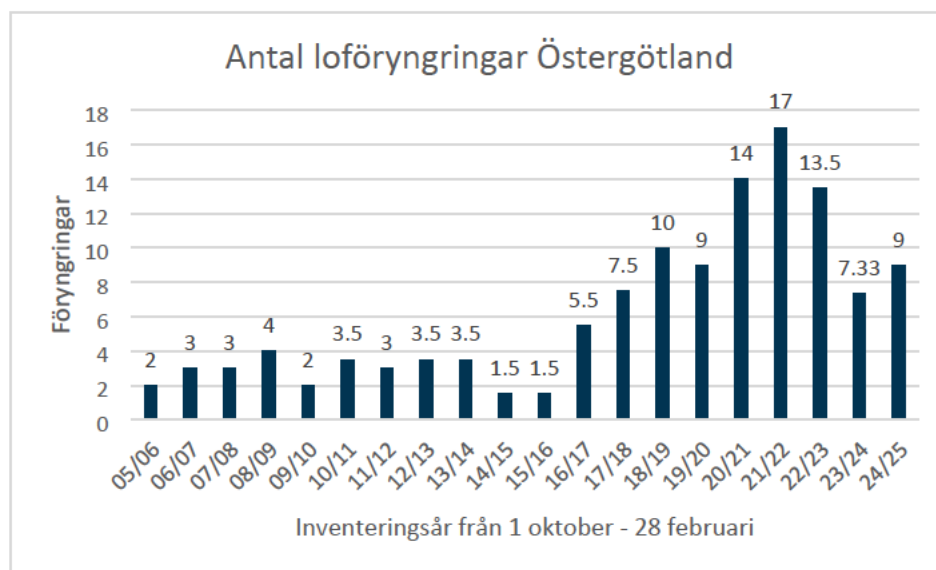
Figur 1. Antal förnygringar (familjegrupper) i södra rovdjursförvaltningsområdet som kunnat kvalitetssäkras vid inventeringar sedan 2005.

Lodjursstammens storlek, utbredning och utveckling i länet

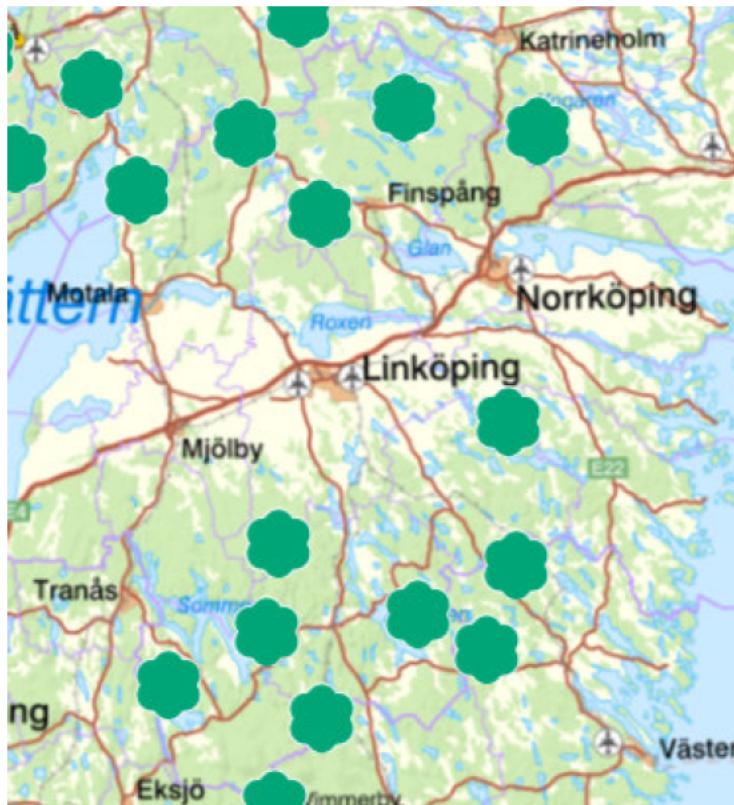
Den senaste inventeringen, 2024/2025, visar att det slutgiltiga inventeringsresultatet för Östergötlands län är 9 familjegrupper. Länet berörs dock av 12 familjegrupper då 6 familjegrupper delas med andra län (en familjegrupp som dokumenteras på båda sidorna om en länsgräns räknas som en halv (0,5) familjegrupp). Familjegrupper kan grovt omräknas till antal individer och det senaste inventeringsresultatet motsvarar en population på minst 49 lodjur.

Enligt det senaste inventeringsresultatet förekommer lodjurspopulationen i stora delar av länet, se figur 2 och 3.

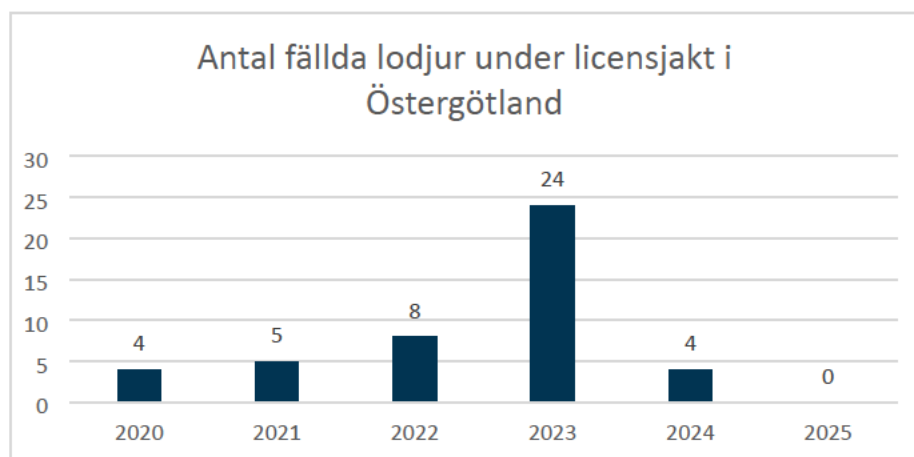
Målet med förvaltningen har varit att stabilisera populationen runt förvaltningsmålet som är fastställt av länets viltförvaltningsdelegation. Det vill säga att antalet lodjur ska hålla sig mellan 44 och 60 stycken.

Figur 2. Antal föryngringar (familjegrupper) i Östergötlands län som kunnat kvalitetssäkras vid inventeringar sedan 2005.

Figur 3. Lodjursföryngringarnas (familjegrupper) spridning i länet enligt inventeringsresultat 2024/25.

Figur 4. Antal fällda lodjur under licensjakt i Östergötland

Motivering till beslutet

Beslut om licensjakt är ett undantag från ett strikt skydd och därför är möjligheten att medge licensjakt på lodjur starkt begränsad.

Förutsättningarna för att tillåta licensjakt efter lodjur är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Licensjakts främsta syfte är att reglera populationsstorleken så att den är i linje med länets förvaltningsplan för rovdjur samtidigt som de övergripande nationella och regionala målen för lodjursstammens utveckling beaktas.

Det skapar förutsättningar för en fortsatt hållbar och förutsägbar lodjursförvaltning, förbättrade möjligheter för samexistens samtidigt som man upprätthåller lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus. Syftet står i enlighet med Riksdagens beslut den 10 december 2013 att anta propositionen "En hållbar rovdjurspolitik". Enligt propositionen är det mycket viktigt att de människor som påverkas av stora rovdjur ges möjlighet att finna en delaktighet i förvaltningen.

Licensjakt kan, tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikter mellan människa och rovdjur. Helheten är alltigenom beroende av att rovdjursförvaltningen är tydlig, förutsägbar, legitim, transparent och såväl regionalt som nationellt anpassad. Förtroendet för förvaltningen är därför enligt Länsstyrelsens bedömning en nyckelfaktor för lodjurets gynnsamma bevarandestatus.

Den regionala förvaltningsplanen för lodjur, varg och kungsörn i Östergötlands län, som innehåller det av viltförvaltningsdelegationen beslutade förvaltningsmål för lodjur, är ett regionalt styrande dokument för rovdjursförvaltningen i länet. Ett led i att skapa och bygga ett långsiktigt förtroende för rovdjursförvaltningen är att verkställa den regionalt beslutade förvaltningsplanen med förvaltningsmålet om 8–11 årliga föryngringar i Östergötlands län. Att med marginal ligga över länets miniminivå på sex föryngringar och tillåta en selektiv och strikt kontrollerad licensjakt efter lodjur bedömer Länsstyrelsen ligger i linje med länets beslutade förvaltningsplan, samtidigt som det inte innebär någon påtaglig risk att miniminivån för länet och för södra förvaltningsområdet underskrids. Vid beslut om licensjakts

omfattning har hänsyn tagits till övriga län inom södra rovdjursförvaltningsområdets miniminivåer.

Socioekonomiska konsekvenser

Socioekonomiska aspekter i rovdjursförvaltningen utgår från rovdjurens sociala och ekonomiska påverkan på förutsättningar för människors verksamhet och vardag. Förekomst kan vara både negativ och positiv, exempelvis skador på tamdjur, rovdjursturism och rovdjursjakt, människors rädsla för rovdjur, rovdjurens påverkan på natur- och kulturvärden (tex löshunds jakt). Djurhållning i Östergötlands län är mycket viktig för länets livsmedelsförsörjning.

Skador på tamdjur i länet som orsakas av lodjur varierar från år till år. Skador kan leda till kostnader för samhället genom ersättning till enskilda tamdjursägare för direkta och indirekta skador på tamdjur/hundar, samt kostnader i samband med skydds jakt. Uppkomna skador kan även leda till minskad acceptans för arten, ökad oro och psykisk stress som i sin tur kan resultera i en ökad motsättning mellan den beslutade förvaltningen och ortsbefolkningen som följd.

I länets beslut om förvaltningsnivå tas ansvar för såväl lodjurets långsiktiga överlevnad, både i länet och södra rovdjursförvaltningsområdet, samt artens samexistens med människorna i länet. Länsstyrelsen har genom sin förvaltning ambition att bibehålla en fortsatt hög acceptans för lodjur och det är därför viktigt att beslutet verkställs.

Annan lämplig lösning

Förutsättningar för att skydda tamdjursbesättningar från lodjursangrepp är begränsad. Stängsel har endast begränsad effekt som skydd mot angrepp av lodjur. Ljud- och ljusskrämmor är svåra att utvärdera, och är endast lämpliga för mindre fållor och under en begränsad tid. Boskapsvaktande hundar och lamadjur kan vara lämpliga i vissa områden och kan vara en verksam förebyggande åtgärd mot angrepp. Det är i nuläget inga besättningar som har tillstånd för att hålla boskapsvaktande hundar i Östergötland.

Länsstyrelsen arbetar även med åtgärder som ersättningar vid skador, bidrag till förebyggande insatser, skydds jakt, samråd och information som bidrar till att minska konflikter mellan människa och lodjur.

För att uppnå syftet med att stabilisera populationen vid förvaltningsmålet anser Länsstyrelsen att licensjakt är den enda lämpliga lösningen.

Gynnsam bevarandestatus

Den svenska lodjursstammen bedöms omfatta cirka 1 367 lodjur och lodjuret som art har en gynnsam bevarandestatus i Sverige. I det södra rovdjursförvaltningsområdet fanns det efter inventeringen 2024/25 totalt 54 familjegrupper vilket motsvarar cirka 296 lodjur, beräknat utifrån antalet familjegrupper multiplicerat med omräkningsfaktorn 5,48.

Det uttag av lodjur som vid licensjakt, i de avgränsade jaktområdena, sammanlagt planeras fällas i rovdjursförvaltningsområdet bedöms inte påverka lodjursstammens regionala och nationella gynnsamma bevarandestatus negativt. Naturvårdsverket har fattat beslut om miniminivåer för lodjur. För Östergötlands läns del är miniminivån 6 familjegrupper, vilket motsvarar cirka 33 lodjur (enligt samma princip som ovan).

I Östergötlands län fanns det utifrån det senaste inventeringsresultatet nio familjegrupper, vilket motsvarar minst 49 lodjur. Familjegrupperna är spridda i länet (se figur 3). Länsstyrelsen bedömer att ett uttag av åtta lodjur, med en begränsning av att högst två produktiva honor får fällas, innebär att det finns en god marginal till länets miniminivå. Vidare bedöms uttaget ej riskera att underskrida förvaltningsområdets miniminivå om 35 familjegrupper (191 individer) eller det nationella referensvärdet om 870 individer.

Samverkan mellan länsstyrelserna

I enlighet med propositionen "En hållbar rovdjurspolitik" (Prop. 2012/13:191) har länen inom det södra rovdjursförvaltningsområdet samverkat i frågor gällande förvaltning av rovdjur. Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverkets beslut om miniminivåer för lodjur (NV-02105-23), Naturvårdsverkets beslut om delegering av rätten att fatta beslut om licensjakt (NV-03752-24), respektive läns förvaltningsplaner, samt gällande författningar.

Länsstyrelserna i det södra rovdjursförvaltningsområdet har samrått förutsättningarna för, och målsättningarna med, licensjakt efter lodjur. Samråden har även gällt utformning av beslut och det praktiska genomförandet av licensjakten. Rapporten

”Beskattningsmodell för lodjur Prognoser för lodjurspopulationen 2027 vid olika beskattningsnivåer under 2026” av Henrik Andrén (SLU) har utgjort ett underlag vid beslut om antal djur som kan jagas vid licensjakten 2026 inom det södra rovdjursförvaltningsområdet. Det antal djur som licensjakten omfattar i de aktuella länen (Kalmar, Kronoberg, Östergötland och Jönköpings län) innebär en mycket liten risk att understiga miniminivån för förvaltningsområdet (<1%). Hänsyn har tagits till att övriga län endast med liten marginal överstiger länets miniminivå eller i vissa fall understiger denna. Samråd har även skett mellan det södra och mellersta rovdjursförvaltningsområdena enligt § 3 Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4).

Licensjakten omfattning i Östergötlands län

Länet har en beslutad miniminivå på sex (6) lodjursföryngringar (NV-02105-23) samt ett förvaltningsmål på åtta till elva (8–11) lodjursföryngringar, beslutat av Viltförvaltningsdelegationen. Det senaste fastställda inventeringsresultatet från 2024/2025 visar att länet har 9 familjegrupper, (Beståndsstatus för stora rovdjur i Skandinavien 2025, Rovdata och Viltskadecenter, SLU Rapport nr. 2–2025).

Enligt inventeringsresultatet förekommer lodjurspopulationen i stora delar av länet. Dokumentationen består av material från Länsstyrelsens inventeringskameror, allmänhetens åtelkameror, samt från snöspårningar där allmänheten ofta bidragit till viktigt underlag genom rapporter om lodjursobservationer.

Länsstyrelsen bedömer att jakten inte har någon negativ inverkan på upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus av arten.

Länsstyrelsen har utgått från en försiktighetsprincip som både tillåter eventuell skyddsjakt efter problematiska individer samt medger ett utrymme för oförutsedda händelser som kan påverka länets lodjurspopulation. Jakten är viktig för att minska konflikterna mellan människa och lodjur och därmed långsiktigt främja upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus.

Jakten får bedrivas i hela länet, dock fördelat inom två jaktområden för att rikta jakten utefter lodjursförekomst enligt inventeringsresultat. Östergötland har en geografiskt naturlig avdelning av länet, där öppnare landskap, samt Motala ström delar länet tvärsigenom i sydvästlig till nordostlig riktning till två olika områden. In- och utvandring av lodjur bedöms som låg mellan de två områdena. Länsstyrelsen har utefter indelningen av länet anpassat

jaktens omfattning utefter inventeringsresultatet för respektive område. För att säkerställa lodjurens utbredning begränsas respektive område med en enskild hondjurskvot, som gör att inte samtliga reproduktiva honor fälls inom ett av områdena. Avvägningar kring fördelning av jaktuttag inom de två jaktområdena har också gjorts utifrån förekomst av angrepp, samt förekomst av vargrevir och totala risken för rovdjursangrepp.

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt efter lodjur kan medges med maximalt åtta lodjur varav högst två reproduktiva honor. Det finns inte någon annan lämplig lösning för att reglera lodjursstammen och samtidigt sträva mot länets beslutade förvaltningsmål.

Licensjakten skapar förutsättningar för en fortsatt hållbar och förutsägbar lodjursförvaltning, som förbättrar möjligheten för samexistens och på det sättet upprätthåller lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus. Aktuell beskattning är av begränsad omfattning och lämplig utifrån såväl målsättningen med jakten som stammens storlek. Risken att beskattningen bidrar till att antalet föryngringar sjunker under miniminivån regionalt eller nationellt är mycket liten och därmed bedöms den regionala bevarandestatusen kunna förbli gynnsam.

Jakten sker under strängt kontrollerade former och tillåter lodjursstammen i södra rovdjursförvaltningsområdet såväl som i Östergötlands län att med fortsatt god marginal förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde.

Länsstyrelsen beslutar därför om licensjakt efter lodjur i enlighet med de villkor som framgår av detta beslut.

Verkställighetsförordnande

Mot bakgrund av motivet för licensjakten, bör beslutet kunna genomföras även om det överklagats. Licensjakten är en nödvändig del i genomförandet av regional och nationell rovdjursförvaltning. Länsstyrelsen bedömer därför att det finns skäl att med stöd av 59 § jaktförordningen föreskriva att detta beslut ska gälla även om det överklagas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

I 23 c § jaktförordningen (1987:905) anges att förutsättningen för att licensjakt efter björn, varg, järv och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Av 23 d § jaktförordningen (1987:905) följer att om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo. Ett beslut om jakt enligt första stycket får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar.

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen (1987:905) får Naturvårdsverket överlämna att besluta om licensjakt efter lodjur till länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde.

Enligt 24 d § andra stycket jaktförordningen (1987:905) får den beslutande myndigheten i ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur.

I 59 § jaktförordningen anges att Polismyndigheten, Länsstyrelsen och Naturvårdsverket får förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Rovdjursförvaltningsområdena är indelade enligt 2 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Enligt beslut (NV-03752-24) delegerar Naturvårdsverket rätten att fatta beslut om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Delegeringen gäller till och med den 15 april 2026. Vid beslut om licensjakt efter lodjur gäller Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4).

Bestämmelserna i jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (Art- och habitatdirektivet).

Enligt artikel 12.1 a) i Art- och habitatdirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i

det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud mot att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs. Lodjur återfinns i bilaga 4 a såsom en djurart av gemenskapsintresse som kräver noggrant skydd.

Enligt artikel 12.1 a) i Art- och habitatdirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud mot att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs. Lodjur återfinns i bilaga 4 a såsom en djurart av gemenskapsintresse som kräver noggrant skydd.

Riktlinjer för förvaltningen av stora rovdjur

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av EU-kommissionen sommaren 2008 och kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bland annat följande om möjligheterna till jakt:

”från bevarandesynpunkt finns ingen principiell orsak till att populationerna av stora rovdjur ej kan tolerera vissa nivåer av jaktliga förvaltningsåtgärder eller att förvaltas under samma förutsättningar som jaktbart klövvilt eller jaktbara fågelarter. Detta förutsatt att jakten är väl hanterad, vilket i detta fall innebär effektiv inventering av populationsstorlek, fastställande av lämplig tilldelning och jaktperioder, samt noggrann åttlydnad av dessa regler. En väl organiserad jakt kan potentiellt sett vara uthållig. Artikel 16 ger i sammandrag en möjlighet att tillåta jakt, och kvarhållande av traditionella jaktmetoder”

Information

Jakt som bedrivs mot givna villkor sker utan stöd i beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelser för jaktbrott och grovt jaktbrott finns i 43 och 44 §§ jaktlagen.

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning eller förevisning av lodjur, lodjursskinn eller andra delar av lodjur, är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom

kontroll av handeln med dem. För lodjur skjutna i enlighet med detta beslut, kan Jordbruksverket efter ansökan meddela undantag från detta förbud. Ytterligare information finns på Jordbruksverkets webbsida (<https://jordbruksverket.se/>).

Besiktningsprotokoll för registrering av fällt/påskjutet lodjur, besiktning, provtagning och märkning av fällt lodjur samt för platsundersökning och eftersök finns att hämta på SVA:s webbsida: <https://sva.se/vilda-djur/rovdjur/>

Kungörelsedelgivning

Delgivning av detta beslut sker genom kungörelsedelgivning enligt 49 § delgivningslagen (2010:1932) inom 10 dagar i Post och inrikes tidningar. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Länsstyrelsen Östergötland, Korsningen Storgatan 23 och S:t Larsgatan 28 i Linköping, samt på Länsstyrelsens webbsida www.lansstyrelsen.se/ostergotland/.

Delgivning anses ha skett när två veckor förflutit från dagen för detta beslut, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder skett i rätt tid. Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Ett eventuellt överklagande ska ha inkommit till Länsstyrelsen senast den 19 februari 2026.

Ni kan överklaga beslutet

Se information nedan hur ni kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Gunilla Svantorp med avdelningschef Kristoffer Hellberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Jonas Källming och chefsjurist Rebecka Djerfsten medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Karta över jaktområden

Kopia till

Naturvårdsverket

Östergötlands läns viltförvaltningsdelegation

Länsstyrelserna i södra rovdjursförvaltningsområdet

Länsstyrelsen i Örebro län

Jordbruksverket

Polismyndigheten

Sveriges veterinärmedicinska anstalt

Viltskadecenter

Skogsstyrelsen, Östergötlands läns distrikt

Kommuner i Östergötlands län

Svenska jägareförbundet Östergötland

Jägarnas Riksförbund Östergötland

Lantbrukarnas riksförbund

Naturskyddsföreningen Östergötland

Rovdjursföreningen

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Östergötland antingen via e-post; ostergotland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Östergötland, 581 86 Linköping.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 19 februari 2026. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, ostergotland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 50 00. Ange diarienummer 2018-2025.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.